

het clarahofje
STICHTING

Jaarverslag

Stichting Het Clarahofje

2023

Stichting Het Clarahofje

Secretariaat: 's Heer Hendrikskinderendijk 100, 4461 EC Goes | 0113-242600
info@stichtinghetclarahofje.nl | www.hospicegoes.nl | IBAN: NL23 RABO 01225 14 521

JAARVERSLAG 2023

**Wacht niet op bijzondere momenten,
maar maak de gewone
momenten bijzonder**

VOORWOORD

Voor het Clarahofje en ClaraThuis was het jaar 2023 weer een mooi jaar. Vele bewoners hebben we kunnen begeleiden in hun laatste levensfase. We zien vooral een geleidelijke toename in de vraag naar ondersteuning, met name in de thuissituatie. Gelukkig hebben we, door het aantrekken van een nieuwe coördinator, vrijwilligers goed kunnen ondersteunen in de uitvoering van hun zware taak. Voor het bestuur was dit het eerste jaar in de huidige samenstelling. Daarin is vooral stilgestaan bij de werkwijze en werkverdeling binnen het bestuur. Ook de relatie tussen bestuur en coördinatoren is onder de loep genomen. Een aantal overlegmomenten zijn aangepast en er is nog eens gekeken naar de doelstellingen van het overleg. Een en ander heeft geleid tot een goede en vruchtbare samenwerking tussen bestuur, coördinatoren en vrijwilligers. Het heeft ook geleid tot de mogelijkheid om een aantal 'projecten' op te pakken die dankzij donaties konden worden gestart. We hopen deze in 2024 af te gaan ronden.

Het bestuur vindt het van belang alle betrokkenen bij het Clarahofje en ClaraThuis expliciet te bedanken voor hun inzet en betrokkenheid. Zonder hen kan de zorg aan mensen in hun laatste levensfase, op de manier zoals we voorstaan vanuit onze visie, geen invulling krijgen. Nogmaals wil ik iedereen van harte bedanken voor de inzet en betrokkenheid bij Stichting Het Clarahofje.

Frank Witkam, voorzitter

HET BESTUUR

In 2023 hebben er geen bestuurswisselingen plaats gevonden.

De samenstelling van het bestuur per 1 januari 2024

Dhr. F.W. (Frank) Witkam	voorzitter
Mevr. E. (Els) Hamelink-Freriks	secretaris
Dhr. D.J. (David) van de Plasse	penningmeester en waarnemend voorzitter
Mevr. J. (Jakoba) Kleinepier	contactpersoon vrijwilligers
Mevr. T. (Tineke) van den Heuvel- Hansma	contactpersoon coördinatoren
Mevr. N. (Nelleke) Lokerse-Mostert	contactpersoon coördinatoren

Het bestuur van de Stichting Het Clarahofje, bestaande uit zes vrijwilligers, kwam zes keer bij elkaar voor de reguliere vergaderingen; daarnaast zette elk lid van dit bestuur zich regelmatig in voor zijn of haar eigen taken.

SAMENWERKING MET ZORGSTROOM

Stichting Zorgstroom levert in het Clarahofje de professionele verpleegkundige en medische zorg aan de bewoners. Hiervoor is de samenwerking tussen het Clarahofje en Zorgstroom essentieel. De samenwerking met Zorgstroom verloopt soepel en effectief. Regelmatig is er overleg tussen bestuursleden van beide organisaties. Ook neemt zowel een bestuurslid van Zorgstroom als de voorzitter van Stichting Het Clarahofje deel aan het gezamenlijk werkoverleg met de verpleegkundigen, coördinatoren, medisch adviseur en geestelijke verzorger. De samenwerking dient onze gezamenlijke doelstelling om goede palliatieve terminale zorg te verlenen. Wij handelen, in de samenwerking met Zorgstroom, constant met de gedachte of het aan de doelstelling en missie van Het Clarahofje dienstbaar is.

Per 14 december 2023 is Zorgstroom gefuseerd met WVO Zorg. Uiteraard levert dit ook vragen op voor de toekomstige samenwerking. Dit wordt in alle openheid onderling besproken, waarbij ieders intentie behoud en doorontwikkeling van het Clarahofje is.

DE COÖRDINATOREN

Stichting Het Clarahofje heeft drie coördinatoren en één ondersteunende coördinator in dienst. Twee coördinatoren werken voor het hospice, samen 44 uur per week. Eén coördinator en de ondersteunende coördinator werken voor ClaraThuis, samen 30 uur per week.

VERTROUWENSPERSONEN

De vertrouwenspersonen hebben in 2023 geen meldingen ontvangen.

HOSPICE

In het hospice zijn vijf bewonerskamers. De coördinatoren en 90 vrijwilligers stonden klaar voor de bewoners en hun naasten. De zorg en aandacht voor de bewoners staat voorop. Waar dat mogelijk is, geven we gehoor aan de wensen van de bewoners. Aan naasten bieden we een luisterend oor en ook zij worden bij ons gastvrij onthaald. Naast zorgvrijwilligers en gastvrouwen leveren de kook-, tuin-, klus-, bloemen- en boodschappenvrijwilligers een waardevol aandeel. Daarnaast zijn er vier roostervrijwilligers. In 2023 hebben 62 bewoners gebruik gemaakt van de vijf bewonerskamers.

De samenwerking met de verpleegkundigen verloopt goed. Elke drie weken is er een overleg, waaraan verpleegkundigen en beide coördinatoren deelnemen, beurtelings met het hele verpleegkundig team of met twee verpleegkundigen en de coördinatoren. Hierin komen de organisatorische en beleidsmatige zaken in de breedste zin aan de orde. De bewoner vormt in onze samenwerking het uitgangspunt. Tevens is er regelmatig overleg met de medisch adviseurs, geestelijk verzorger, bestuursleden van Stichting Het Clarahofje en van Zorgstroom in het overkoepelend overleg. Vanuit goede samenwerking staat de bewoner centraal. Het meerjarenplan is onze leidraad. Onze visie is gebaseerd op het gedachtegoed van Franciscus en Clara van Assisi, waaraan we vormgeven in ons handelen.

Vrijwilligers

In 2023 is twee keer een basistraining gegeven voor nieuwe vrijwilligers. In totaal mochten we elf nieuwe vrijwilligers verwelkomen. We zijn blij dat we met regelmaat aanmeldingen krijgen van mensen die bij ons als vrijwilliger willen werken. Door de basistraining en vervolgscholingen hebben we een team van professionele vrijwilligers. Met alle vrijwilligers zijn dit jaar ook weer jaargesprekken gevoerd. Tijdens deze gesprekken is tijd en ruimte voor het uitwisselen van informatie, ideeën en wensen. Van enkele vrijwilligers hebben we afscheid genomen, vanwege persoonlijke omstandigheden. Eén vrijwilliger werd ongeneeslijk ziek en is overleden. Het was een eer om in de laatste fase in het hospice voor haar te mogen zorgen.

De leeftijdsopbouw van de vrijwilligers is: 18 - 30 jaar: 1, 31 - 40 jaar: 1, 41 - 50 jaar: 10, 51-60 jaar: 15, 61 - 70 jaar: 45, 71 - 80 jaar: 15, 81 jaar of ouder: 0.

Vervolg vrijwilligers

- **Aantal diensten:** De zorgvrijwilligers vulden diensten in van 4 uur. In totaal zijn er 11.416 uren in het hospice ingevuld. De gastvrouwen zijn 307 keer ingeroosterd, in totaal 1228 uren. De kookvrijwilligers kwamen 253 keer. De uren van de andere vrijwilligers, soep, bloemen, tuin, klus en administratief, zijn niet op deze manier geregistreerd. In de genoemde uren zitten geen werkgroep-, overleg- en bijscholingsuren. De vrijwilligers van het roosterteam hebben zich ervoor ingezet om de diensten steeds weer bemenst te krijgen. Bij de vrijwilligers is grote bereidheid om zich in te plannen en ook om in te vallen bij openvallende diensten.
- **Deskundigheidsbevordering:** De coördinatoren hebben scholingen gevolgd bij de VPTZ, namelijk de opfriscursus 'Opleiden vrijwilligers' en 'Voice Dialogue'. Ook werd er een mediatraining gevolgd en is een symposium van het Landelijk Expertisecentrum Sterven bezocht. Een aantal vrijwilligers volgde ook een VPTZ-training. Toerusting van vrijwilligers gebeurt ook door het aanbieden van artikelen en boeken die geleend en gelezen kunnen worden. Bij het vrijwilligersoverleg gaven verpleegkundigen, medisch adviseur, beeldend begeleider en externe deskundige viermaal een scholing of klinische les.
- **Communicatie en verbinding:** Zeven keer was er een vrijwilligersoverleg. In juni was er een wandeling en pannenkoekenlunch, in september hielden we een gezamenlijke barbecue en in december een kerstontbijt. Waardevolle momenten om elkaar te ontmoeten en ook ervaringen te delen. Wekelijks wordt een 'vrijdagmail' verstuurd om zo iedereen op de hoogte te houden en de betrokkenheid en verbinding te behouden.
- **VPTZ (Vereniging Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg):** De VPTZ is voor ons vooral een kenniscentrum en vraagbaak. Er zijn online sessies georganiseerd over diverse actuele thema's binnen de palliatieve terminale zorg. Het geïntroduceerde kwaliteitskompas bood concrete handvatten om ook de kwaliteit die we in het Clarahofje nastreven, te peilen en verbeteren. Alle medewerkers ontvangen het magazine Antenne. Bij de VPTZ Academie is deelgenomen aan diverse trainingen. Op de Algemene Leden Vergadering, 25 mei in het Spoorwegmuseum in Utrecht, hebben de coördinatoren van Het Clarahofje een presentatie verzorgd over bundeling van krachten in de deelsessie Sterker met elkaar: over samen optrekkende VPTZ-organisaties.

Werkgroepen

Met behulp van onderstaande werkgroepen proberen wij kleur te geven aan de dagen van onze bewoners, iets extra's voor hun naasten te brengen en ons werk onder de aandacht te brengen.

- **Public Relations:**

In het verslagjaar is driemaal een presentatie gegeven over het leven en werken in het hospice. Hierbij wordt ook de film 'Er mot helemaal niks' vertoond. In deze film zijn bewoners van Het Clarahofje in hun allerlaatste levensfase gevolgd. Er is driemaal een gastles aan MBO-studenten Verpleegkunde gegeven. In samenwerking met SMWO is een informatieavond over palliatieve zorg georganiseerd. Omroep Zeeland heeft twee interviews afgenomen, één met een coördinator en één met een zorgvrijwilliger.

In 2023 is er een 'promotie' film voor het hospice gemaakt. Het filmpje is bedoeld om mensen, die niet in staat zijn het hospice te bezoeken, een goed beeld te geven van het hospice en de mogelijkheden. Begin 2024 wordt de film op onze website en ons YouTube kanaal geplaatst.

We blijven actief nieuws en wetenswaardigheden posten voor onze 1300 Facebook-volgers. Het bereik ligt rond de 6000 accounts.
- **Open Huis:** in 2023 is er elke maand Open Huis geweest. In totaal maakten 53 belangstellenden hiervan gebruik. Bezoekers krijgt uitleg over het leven en werken in het hospice en worden rondgeleid. Vragen worden zoveel mogelijk beantwoord. Ook is het mogelijk dat geïnteresseerden het hospice bellen voor een individuele rondleiding.

Vervolg werkgroepen

- **Maaltijden:** op werkdagen werd ook dit jaar vers gekookt voor onze bewoners. De kookvrijwilliger overlegt met hen wat de menu-wensen zijn. De warme maaltijd wordt door onze bewoners ervaren als een hoogtepuntje van de dag. Wanneer mogelijk en gewenst eet men gezamenlijk aan de keukentafel.
- **Feestdagen:** op bijzondere dagen als Kerst, Pasen en Pinksteren verzorgt de werkgroep Feestdagen een feestelijke maaltijd of buffet. Ondernemers uit de omgeving doneren vaak producten en ingrediënten voor de maaltijden. Dit wordt bijzonder gewaardeerd door ons. Het koor Musica Cordis zong prachtige kerstliederen op Kerstavond, voorafgaand aan het buffet.
- **Inrichting en Tuin:** in 2023 is familie van een bewoner een crowdfunding gestart om een rolstoeltoegankelijk tuinpad te realiseren. De actie heeft € 6.159 opgebracht. In het eerste kwartaal van 2024 zal het pad gerealiseerd worden. Ook is door naasten van een overleden bewoner een bedrag geschonken voor herinrichting van de Ontmoetingsruimte. Ook dit vindt zijn beslag begin 2024.
- **Na Zorg:**
 - Laatste zorg:** Alle rituelen rond het overlijden van een bewoner verdienen steeds weer uiterste zorgvuldigheid en aandacht. Ieder heeft recht op een waardig afscheid.
 - Herdenking:** Twee keer per jaar stuurt het hospice per post een persoonlijk nagedachtenispakketje naar de nabestaanden, waarmee we de bewoners herdenken die het afgelopen half jaar overleden zijn.
 - Ontmoetingsgesprek:** In kleine groepjes zijn nabestaanden, zo'n drie maanden na het overlijden van hun dierbare, uitgenodigd voor een koffieochtend waarbij gedeeld en teruggekeken kan worden. In 2023 heeft dertien keer een Ontmoetingsochtend plaats gevonden. De rust en aandacht werd door de aanwezigen zeer gewaardeerd. Ook leverde het mooie feedback op voor het hospice.
- **Complementaire Zorg:** Complementaire Zorg omvat naast het aanbieden van massages ook het gebruik van de theewagen en het inzetten van etherische oliën. Complementaire Zorg heeft meerwaarde in het geven van comfort, ontspanning en afleiding. Er is een nascholing voor vrijwilligers en verpleegkundigen gehouden om de kennis op te frissen en te verdiepen. Ook is een nieuwe cursus aangeboden, zodat weer andere vrijwilligers van zowel het hospice als ClaraThuis Complementaire Zorg aan kunnen bieden.
- **Muziek:** Ook in 2023 zijn er maandelijks diverse concertjes in het hospice georganiseerd. Bewoners en hun naasten genoten van de muziek. De optredens worden verzorgd door zowel musici die al jarenlang in het hospice komen als ook nieuwe muzikanten of koren. Muziek geeft bewoners de afleiding van een 'middagje uit', en kan soms een gevoelige snaar raken.
- **Nieuwsbrief:** ook in 2023 is er weer een Nieuwsbrief uitgegeven met wetenswaardigheden en informatie vanuit het hospice. Deze Nieuwsbrief wordt aan donateurs en andere belangstellenden gestuurd. Vanaf 2024 wordt de Nieuwsbrief uitsluitend nog digitaal verstuurd.

Samenvattend

Ook in 2023 hebben we kunnen realiseren waarvoor we staan: 'er zijn' voor onze bewoners en hun naasten. Samen werken we aan kwaliteit en zorg op maat. Zo mochten we een herberg zijn voor mensen in hun laatste levensfase en hun naasten. Elke dag weer elkaar de vraag stellen: 'Wat heeft deze bewoner vandaag nodig'. We zijn blij met en dankbaar voor de inzet van zoveel enthousiaste, professionele en betrokken vrijwilligers en de steun van hun thuisfront. Dat wij ons werk kunnen doen, heeft zeker ook te maken met de steun die we ontvangen vanuit de Zeeuwse samenleving.

CLARATHUIS

ClaraThuis bestaat uit een team van achttien vrijwilligers en richt zich op mensen in de laatste levensfase die de wens hebben thuis te sterven of zo lang mogelijk in hun eigen huis willen verblijven. Hoewel wij ons richten op de zieke cliënt en zijn of haar wens en behoefte, zijn wij ook voor ondersteuning van de mantelzorger. Als de vrijwilliger bij de cliënt is, heeft de mantelzorger de mogelijkheid iets voor zichzelf te doen of wanneer zij dit wensen, een luisterend oor te bieden. Flexibiliteit van de vrijwilligers is één van de grootste krachten van ClaraThuis. Met name hierdoor werkt ClaraThuis goed; hulpvragen worden snel beantwoord met zeer snelle inzetten. Deze snelheid is belangrijk omdat hulpvragen in een heel laat stadium binnen kunnen komen.

Vrijwilligers

In 2023 hebben we van vier vrijwilligers afscheid genomen vanwege diverse persoonlijke redenen. We mochten vier nieuwe vrijwilligers na het afronden van de basistraining verwelkomen. Het aantal is daarmee stabiel gebleven. Ieder jaar heeft de coördinator met allen een individueel jaargesprek. Dit heeft een positief effect op de verbinding met elkaar en is er volop mogelijkheid voor het delen van ideeën, verbeteringen en (groei)wensen.

Communicatie en Verbinding

Gemiddeld één keer per maand is er voor de vrijwilligers de mogelijkheid om bijeen te komen. Het afgelopen jaar was er negen keer een vrijwilligersbijeenkomst, waarbij alleen het team van ClaraThuis bij elkaar komt. Vaak is er een thema aan verbonden, soms met een spreker die meer uitleg geeft over een bepaald onderwerp. Er is veel ruimte voor het delen van ervaringen en/of dilemma's die vrijwilligers in de thuissituatie tegenkomen. Uiteraard zonder de identiteit van cliënten te benoemen.

Ieder jaar in november herdenken we de overleden cliënten van ClaraThuis van het afgelopen jaar. Dit wordt in intieme sfeer samen met de vrijwilligers gedaan met muziek, aansteken van kaarsen, gedichten en het delen van herinneringen.

In juni, september en december was er een gezamenlijke activiteit met het hospice.

Twee keer per maand ontvangen de vrijwilligers een nieuwsbrief waarin zij op de hoogte worden gebracht van veranderingen, ontwikkelingen etc. rondom ClaraThuis en Stichting Het Clarahofje. In 2023 kwam één keer een algemene nieuwsbrief uit voor alle betrokkenen en geïnteresseerden.

Aantal inzetten

In 2023 hebben we hulpverleend aan 45 nieuwe cliënten, waarvan 11 intramuraal. Dit aantal is ten opzichte van de vorige jaren gestegen.

Gemiddeld had een intramurale inzet een periode van drie dagen. Dit heeft te maken met het feit dat de ondersteuning van ClaraThuis het meest nodig is in de laatste dagen wanneer de zorgzwaarte het hoogst is.

De vrijwilligers worden het meest gevraagd voor ondersteuning overdag. Daarnaast nog een deel in de avond.

De vrijwilligers zijn gemiddeld een- of tweemaal per week beschikbaar voor een inzet. Indien het nodig is, zijn een aantal zeer bereidwillig om meer diensten te draaien.

VPTZ en deskundigheidsbevordering

Diverse vrijwilligers van ClaraThuis hebben gebruik gemaakt van de aangeboden nascholingen. Ook de online sessie die voor vrijwilligers werd aangeboden over het onderwerp ‘Bewust stoppen met eten en drinken’ werd door het merendeel van het team vrijwilligers bijgewoond.

In 2023 werd één keer een verpleegkundige van het hospice uitgenodigd op de vrijwilligersbijeenkomst om informatie en handvatten te geven over zorg tijdens de laatste levensfase.

De coördinator heeft twee trainingen gevolgd van de VPTZ in 2023, te weten: ‘Beleidsontwikkeling’ en ‘Werken met vrijwilligers’. Daarnaast volgde de coördinator meerdere onlinetrainingen en diverse sessies.

Public Relations:

In het afgelopen jaar is er twee keer een presentatie gegeven over de ondersteuning van vrijwilligers in de laatste levensfase.

Er is een kort promotiefilmpje gemaakt van drie minuten die het proces laat zien vanaf de hulpvraag tot en met de inzet van een vrijwilliger in de thuissituatie. Op deze manier kunnen mensen een beter idee krijgen wat voor ondersteuning zij kunnen verwachten en vooral voor wie dit bedoeld is. Het filmpje is tevens te vinden op ons YouTube kanaal, website en is gedeeld via sociale media en mailing naar huisartsen en thuiszorgorganisaties.

Een keer is er een gastles gegeven aan leerlingen MBO-verpleegkundigen.

Complementaire Zorg:

Inmiddels zijn er zes vrijwilligers die complementair geschoold zijn. Ook in de thuissituaties kan complementaire zorg, in vorm van bijvoorbeeld handmassage, voetmassage en muziek een waardevolle toevoeging geven aan de ondersteuning die zij al bieden.

Samenvattend:

We zijn trots op het team vrijwilligers die allen zorgen voor kwaliteit en zorg op maat. Zij ‘zijn er’ voor mensen in de thuissituatie en maken het mogelijk dat zij zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven en al dan niet thuis kunnen sterven. Uiteraard in samenwerking met de thuiszorg, naasten en andere betrokkenen.

FINANCIËN

Stichting Het Clarahofje ontvangt voor een deel van de kosten subsidie van de overheid. Dat het Clarahofje verankerd is in onze samenleving, blijkt mede uit de steun welke wij mochten ontvangen van veel particulieren en organisaties, variërend van geldelijke steun tot goederen en diensten in natura. Wij vinden dat altijd hartverwarmend en zijn daar zeer erkentelijk voor. Het maakt het mogelijk dat ieder die het wenst gebruik kan maken van Het Clarahofje en/of ClaraThuis. Onze doelstelling is immers een warme en veilige plaats bieden voor een menswaardig afscheid van het leven.

Het financieel jaarverslag 2023 is niet in dit jaarverslag opgenomen. U kunt dit terug vinden op de website <https://www.hospicegoes.nl/stichting/beleid-en-financien.htm>.

Het Jaarverslag en de Nieuwsbrieven worden zoveel mogelijk portovrij bezorgd. Dank aan allen die zich hiervoor beschikbaar stellen. De Nieuwsbrieven kunnen ter besparing van de portokosten per email worden verzonden. Als u ons hierin tegemoet wilt komen verzoeken wij u vriendelijk uw email adres te versturen naar communicatie@stichtinghetclarahofje.nl. Met dank voor uw medewerking.

DONATEURS EN ACTIES 2023

- **Donateurs:** Kijk op Drank, Flowershop Goes, Jumbo Goes, Jumbo foodmarkt Goes, Albert Heijn Westerschans, Kiwanis Goes, Missie Applepie en Douglas te Goes; Jumbo Van Boven Kapelle, Albert Hein Kapelle, Fietsenwerkplaats De Kromme Spaak en Vishandel Sjaak Tramper te Kapelle; Club Casco Eten & Drinken te Wemeldinge; Kapsalon Hairpoint, Bloemisterij Slabbekoorn, Maison Ticho, Vroonland de Echte Bakker, Vishandel Van As Zeeland B.V., W&A Fisch, Vis-en Vleeshandel G&B, Ambachtsheerlijkheid te Yerseke; Slagerij Van Soest, Slijterij 't Hoekje en Coop Van Mourik te Kruiningen; Peter van Vliet/Vers van de Markt te Berkel en Rodenrijs; Chocolate Lovers te Middelburg; Bloemisterij Wisse te Heinkenszand; Fruitbedrijf Lokerse te 's-Heer Arendskerke; Zaadhandel Snoek te Kattendijke; Osteria Campo Bianca te Kamperland; Junior Kamer Walcheren.
- **Acties:** Bowlingsvereniging Goes; Hartstocht Fietsen met een Missie; gratis advertenties in diverse kranten.
- **Kerken:** Kerkelijke gemeenschappen uit vrijwel alle plaatsen op Noord- en Zuid-Beveland (PKN, Vrij Evangelisch, Rooms Katholiek, Gereformeerd, Doopsgezinde Gemeente/Ver. Voor Vrijzinnige Protestanten, Nederlandse Gereformeerde kerk en Nederlands Hervormd), Leger des Heils.
- Anonieme giften, giften n.a.v. diverse presentaties, opbrengsten van wenscollectes bij uitvaarten, giften in natura, bij jubilea, verjaardagen en afscheid.

ANBI- gegevens

ANBI-belastingnummer: 801498673

De bestuurders ontvangen geen geldelijke beloning voor hun werkzaamheden.

Vastgesteld Goes, 8 mei 2024